

FOAIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

Prețul Abonamentului: Pentru Austro-Ungaria pe an . . 5 fl. — cr. pe 1/2 an 2 „ 50 „ " România și străinătate pe an . 14 franci " pe 1/2 an 7 „	Prețul inserțiunilor: Pentru publicațiunile oficiale, concurse, edicte etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până la 150 cuvinte 3 fl., până la 200 cuvinte 4 fl., de aci în sus 5 fl.	Correspondențele sînt a se adresa redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ“; ăra banii de pnenumeratiune și inserțiuni la Tipografia diecesană în Caransebeș.

Cuvântarea

Prea Sântiei Sele Dlui Episcop NICOLAE POPEA, ținută la deschiderea sesiunii sinodului ordinaru al diecesii Caransebeșului, în Dumineca Tomii la 28 Aprilie st. u. 1891.

Prea stimaților domni deputați!

O bucurie mai mare pentru un arhieru conciu de chiemarea sa arhierască, mai ales în zilele aceste grele, nu poate să fie decât când se vede încungiurat de fiii sei spirituali desbătând asupra căilor și mijloacelor corespunzătoare pentru îmbunătățirea și prosperarea eparchiei sale. O astfel de bucurie sînt și eu în sufletul meu azi, când am norocirea de a vedea pe reprezentanții legali ai clerului și poporului nostru diecesan, adunați aici la episcopie la pertractările noastre sinodale din anul acesta. Vă salut deci, domnilor deputați, de buna venire, și vă salut din inimă, de unde isvoresce iubirea cea adevărată, fundamentul tuturor lucrurilor bune și folositoare, precum și buna înțelegere frățească, condițiunea esențială și a lucrurilor noastre sinodale.

Cu ziua de azi, domnilor deputați, pășim într'un period nou de trei ani, în periodul al optulea al vieții și activității noastre sinodale; un timp acesta destul de lung pentru-ca să putem zice, că deja am eșit din așa numitele greutăți ale începutului, că ne-am dat și ne-am împrietenit mai de aproape cu viața și cu formele constituționale bisericesci, și că în sfîrșit am ajuns în pozițiunea de a ne putea da seama despre valoarea și rezultatele lucrărilor noastre pe terenul bisericesc național în formă sinodală.

Ce urmează în mod mai firesc și mai logic de aici, decât ca să ne încordăm puterile la o activitate nouă, la o activitate, care să aducă roade îmbelșugate pentru eparchia noastră în toate direcțiunile și în toate păturile reslătite ale ei, ceea ce mai lesne se va putea ajunge, dacă vom avea bună voință și ne vom interesa cu totadinsul de afacerile

comune, și dacă vom face să domnească necurmat buna înțelegere între toți fiii credincioși ai eparchiei noastre.

Încă la sinodul anului trecut am zis, că multe și grele avem de făcut, pe care numai punându-ne umăr la umăr le vom putea învinge. Mulțamesc lui Dumnezeu că unele din acele multe și grele obiecte deja s'au adus la îndeplinire, după cum mai de aproape vor arăta actele și rapoartele respective consistoriale. Eu amintesc din acestea numai următoarele:

Regulamentul fondului de pensiune pentru preoți, care, conform concludului sinodal din anul trecut, cu 1-a Ianuarie a. c. a și pășit în viață. Un eveniment e acesta, domnilor deputați, după care de ani cu sete au așteptat preoții nostri, și care promite cele mai îmbucurătoare rezultate pentru ei și familiile lor dacă, despre ce nu mă indoiesc, cei îndreptățiți își vor împlini regulat obligamintele lor.

Cumpărarea unui complex de pământuri în Marghita-Mare, în mărime de 836 jugere, pe seama diecesii, care complex deja din toamna anului trecut se află în folosința noastră. Ce poate fi mai sigur și mai avantajos pentru averea diecesană, decât pământul?

Edificiul cel nou, care deja se află sub acoperiș și e situat în strada principală aproape de reședința episcopescă, unul din cele mai frumoase edificii ale orașului acestuia. În acest edificiu se va putea strămuta și institutul nostru diecesan teologic și pedagogic din cel de astăzi vechiu și ruinabil, care nu se mai poate folosi fără de periclitarea sănătății și a vieții profesorilor și elevilor.

Incorporarea la eparchia noastră a credincioșilor români din comunele mixte Marghita-Mare și Deliblat. În scurt timp sperăm, că va urma și aceea a celor din Posegena-Română. Mare însufățire a manifestat poporul din comunele amintite pentru incorporarea lor la eparchia noastră română.

Proiectul de regulament pentru administrarea averilor parohiale. Scim cu toții, că dela regulata și consciințioasă administrare a averii atîrnă creșterea și sporirea ei, și dela aceasta înlesnirea acoperirii lipselor și trebuințelor parohiale. Și în stîrșit

Complanarea unor diferențe mai grele în diecesă, dintre care una a fost obiect de pertractare chiar și în sinodul anului trecut, incredințându-se finalizarea aceleia îngrijirii noastre arhieresci.

Vor fi mici, domnilor deputați, rezultatele acestea la aparență, dar' ele sînt mari în consecințele lor, mai ales pentru eparhia noastră tineră și cu mijloace cam modeste. Căci se nu uităm, domnilor, că din mic se face mare, și din puțin mult: din picături se fac părăile, din acestea rîurile și așa mai departe. Astfeliu de exemple avem destule în trecut, ea și în prezent, nu ne rămîne decît să le urmăm și noi.

Dacă soartea a fost atît de vitregă, încât pe cele ce le-am avut să le perdem, acum trebuie, deși cu mari greutăți și jertfe, să ne îngrijim, ca să ne câștigăm altele în loc, dacă voim să ne asigurăm existența și viitoriul nostru. Ceea ce să sperăm, că cu timpul și pe lângă o procedere înțeleaptă ne va și succede, așa voiind Dumnezeu!

Împorând binecuvîntarea Cerinului asupra lucrărilor noastre, am onoare a declara sesiunea sinodului nostru din anul acesta de deschisă.

Sola

de Carmen Sylva.

Poemă citită de „aiestatea Sa Regina României în ședința iubilare a Academiei Române.

Dacă ogoarele României sînt atît de bogate și de roditoare, aceasta o dorim mult sîngelui vîrsat pe dînsesele de acei, care din timpuri vechi s'au jertfit pentru a le apăra.

Astăzi, în zi de sîrbătoare, se cuvine dar' să amintesc despre eroii din trecutul cel mai depărtat. Nu mă țin de acei, care au numai un *vac victis* pentru cel învinși, ci pe aceștia adese îi cred mai vrednici de toată lauda.

Noi ne mîndrim mult, că ne tragem din Romanii cei învingători; se nu uităm însă nici odată pe Dacii cei învinși, care murind o moarte vitejească, au acoperit pămîntul acestei țeri cu cununii neperitoare.

M'am încercat să ridic din mormîntul uitării ființele mărețe ale acestor luptători, pentru a întări inimile și a înălța cugetările noastre.

Neamul nostru a stat totdeauna ca o stîncă, menită a sparge grelele valuri ale popoarelor ce se rostogoliau unele peste altele. Adese i-au trecut valurile peste cap, dar' tot atît de adese ni-am înălțat capul earăși cu mîndrie, botezat pentru lupte nouă și pentru răbdare vitejească.

Vreau să cînt astăzi pe eroii, care renasc neconținut din holdele noastre aurii; și cu toate că sînt numai un mic lăutarîu, voiu da cîntecului meu un vers, care să umple inima voastră de bucurie.

Sola.

Noaptea, la lumina lunii, umblă rătăcind pe malul Dunării, în sus și în jos, măreța arătare a unei fecioare. Ea mînilor-și frînge, în ape intră până la brîu. Ea caută un vad, să treacă dincolo, și cu glas se vaietă: — „Dar nu vedeți? Din cea din urmă bătălie am luat pe cel din urmă ostaș! Trebue să trec dincolo! O valuri spumegătoare! Lăsați, s'așez dincolo, la adăpost de furia vrășmașului, pe cel din urmă ostaș! Lăsați să treacă dincolo mireasa! „Arătați-mi vadul, ca să nu vîd oștirile romane călcînd în picioare pe mortul meu! Lasă-mă Dunăre, să trec prin ale tale însîngerate valuri!“

Astfeliu se vaietă fecioara toată noaptea cea lungă și mînilor-și frînge; ear valurile Dunării trec fără încetare, puternice și nemiloase, la lumina lunii, care privesce a morților cădere și a morților mulțime.

* * *

La sfat ședeau frunțașii eroi ai Daciei, în adîncă tăcere, precum se cuvine celor voinici și tari de inimă. Cel mai în vîrstă în jos se uită încrîmenit, și aruncă o peană de vultur. Un suspin se ridică din pieptul tuturor, ca vîntul care scutură virfurile într'o pădure de stejarîu. Peana zicea: „Romanii vin!“ Cel mai tîner în sfat sta rîzimat pe scutul său. Ochii îi scinteiau; dar fruntea lui cea albă era încrîpă de aspre cugetări, și de rîsuflarea-i deasă pletele-i negre ca peana corbului se mișcau mereu pe umerii lui. El luă o frunză de rogoz și o asvirîlă lângă peana de vultur, stringîndu-și buzele cu dispreț. Voia să zică: „Frunză de rogoz sînt Romanii, căci ei sînt vorbăreți!“ Dar cel bătrîn, arătînd spre Dunăre, ce în razele soarelui strălucia printre trunchii urieși, luă ulciorul cu apă, vîrsă din el mai întăiu o picătură, în urmă o stropitură, pe urmă toată apa, revîrsându-se ca un rîu întreg, care sparge și sfarmă stînci și dealuri, strică și distruge câmpii și păduri, creșce și creșce neconținut, nutrit de ape lăturalnice și de ploii neîncetate. Și un suspin se ridică earăși din pieptul tuturor!

În sfîrșit glasul bătrînului se auzi: „Puteți să stăm împotriva?“ Ear cel mai tîner șopti: — „Sola!“ Și precum în pădure ploaia începe a picura lin, și cu încetul se îndesese de străbate peste tot locul ca un rîu, astfeliu șoaptele se întîrî în gura bărbatilor, care stau la sfat. Toți întrebau: Sola! Nu „te temi?“ Toți întrebau: „Nando! Ce te face atît de îndresneț? Oare ți-s'a jurat ea să-ți fie mireasă?“ Capul tînerului ostaș i-se plecă pe pieptu-i: „Ea „s'a jurat să-și aleagă cine să-i fie soț, numai după „a treia bătălie. Nerăbdătoriu aștept a treia bătălie“. Bătrînul din sfat clătina capul plin de îngrijire, și

așeză lângă peana de vultur o peatră. Atunci cu toții strigară într'un glas: „Arătare! Nu! încă stă țeara Dacilor în picioare! Și lung timp va mai trăi poporul nostru, dacă vom ține piept cu Romanii, până când o fecioară nu-și va fi luat de bărbat pe un mort“.

* * *

La revărsatul zorilor sclipesc peste ape jocul mut al musculițelor resfățate. Cu aripă îndresnețe ele ating valurile line, pecând în sus se asvirile peștele cu solzii lucitori. Și pe maluri sclipesc ale bărbaților arme. Fecioarele le spală de sânge și cu cântări le urează nouă isbândiri. Sola prinde în scut lumina soarelui și razele strălucitoare ce es dintr'ensul ea le trimite să lumineze întunecimile pădurii, de se înspăimântează cântăreții din ea; ear ferul luciu îi oglindesc fața gânditoare, de n'ai crede că-i o gingașă fetiță, ci una din zeițele destinului, ucigătoare de eroi. Genele-i nu clipesc în razele vii ale soarelui, mâna ei nu tremură când atinge sângele de pe sabie și lance. Dar' în rëndul fetelor nici șoapte nu se aud, nici vorbe de taine duioase. Grave și serioase, ca tinere preotese, ele își implinesc datoria, adânc cugetând la vrednicia lor.

Soarele este în crucea amezii și viu rumenesc obrazii frumoși ai Solei. O picătură scnteitoare pică de pe fruntea ei albă ca omătul, și atinge părul cel negru și creț, ce gingaș o împrejmușce. Dar fecioarele nu se uită și nu iau seama. Ele spală armele eroilor, ca să stee chiar în preajma soarelui, și versul lor lin se aude. Cântecul lor străbate spre riul cel mare, care-l primesce cu jale și-l repede în depărtare pe latele lui talazuri, acolo unde stă armă lângă armă.

„Dulce riu! măreț riu! cu pletele lungi și moi, în vis eu ți-am văzut făptura, în chip de ostaș, încungiurat de ceata-ți.“

„Te-ai ridicat cu lancea și-ai mers la luptă mare, la luptă de bărbați. Vis rău e visul meu, căci a mințit și el!“

„Nici că mai străjuesci, nici că mai stai în preajma celor-ce dau năvală. Brațul meu stă împotriva; dar tu, riule, ajută roii lor să împedecăm!“

„Oare vrei să fii fricos, să-ți zic neinimos? Scoală-te! Ridică-te! Înghite-ne în pace.“

„Rostogolesce-te fără simțire preste trupurile ce în giulguri învălesc, precum înghiți strigătele și porți inoelile noastre“.

* * *

Pădurea auzi al pașilor tropot, ea se gândi: — e cântecul vijeliei; și ntreabă ca pe un vechiu cunoscut: — de unde vini așa în goană mare?

Al strigătelor vuet ajunge până în riu. Acesta n veselie-l aduce înainte, și întrebă și el: E astăzi sərbătoare în pădurea adencă? Sunetul cunos; dar' ce sërbați voi oare?

Și ca oțelul ce răsună, se sdrobi strigătul de stâncă. Credea, că inimile cumplit vor bate în piep-

turi și cugetări adenci frunțile vor brezda, dar el stă amenințând și certând: ce bate așa năvalnic inima în piepturile voastre?

Nu era furtuna, nu era nici cântarea de sərbătoare, nu era nici bătaia inimii noastre. Răsunat-a puternic, isbit în scutul nostru, scutul sorții, care s'a sdrobot.

Și în riu și în pădure toate-s în tăcere, stâncă ea însăși vuetul restrânge, până-ce întrebăm, apăsas și greu: „O soarte! ce ceri dela noi?“

* * *

(Va urma.)

Sinodul eparchial al diecesii Caransebeșului.

Duminecă în 28 Aprilie (10 Maiu) a. c. după celebrarea s. liturgii și chemarea s. Spirit în biserica catedrală, deputații sinodului s'au adunat în sala comunității de avere, unde P. S. Sa Părintele Episcop a deschis sinodul prin cuvântarea de mai sus, carea a fost des întreruptă de aprobările generale ale deputaților sinodali. Sinodul apucându-se apoi îndată de lucru și ținând câte două ședințe pe zi, în 4 zile și în 8 ședințe și-au terminat toate agendele, eară Mercuri dup'ameazi s'a încheiat sesiunea I. sinodală.

Afară de rapoartele cosistoriului prescise prin statutul organic s'au mai pertractat și alte obiecte importante precum: Regulamentul pentru înființarea unui fond spre acoperirea convenției episcopesci. La fondul de pensuni pentru preoți s'au propus unele amandamente și s'a încercat contopirea acestuia cu fondul de pensuni al profesorilor. Deși nici amandamentele nici contopirea nu s'au otărit definitiv, totuș discusiunea asupra lor a lămurit cauza în multe privințe și este speranță întemeiată, că la anul viitoriu această afacere se va rezolvî spre îndestulirea amânduror părților. O discusiune penibilă a provocat proselitismul greco-catolic pornit în contra bisericii noastre cu o vechemență și cu mijloace, care subsapă religiozitatea și moralitatea poporului nostru. Pentru lămurirea acestei grave cause sinodul s'a văzut silit a se consulta în ședință secretă.

Dar ori și cât de grele au fost obiectele supuse deliberării sinodului, constatăm cu bucurie, că toate debaterile sinodului — ca și în anul trecut — au decurs în ordine esemplară, cu demnitatea convenită și în bună înțelegere frățească; astfel că afară de 3—4 cazuri toate decisele s'au luat în unanimitate. Acest îmbucurătoriu rezultat se atribuie atât tactului și înțeleptei conduceri a P. S. Sele Dui Episcop, cât și prevenirii din partea membrilor sinodali.

În fine la restaurarea cosistoriului s'au ales tot membrii de mai nainte, anume:

*În senatul școlarii:*Asesor ordinaru: *Iuon Ionaștu.**Asesori onorari:*

Din cler: Andreiu Ghidiu, George Gașpar, Mihaiu Juica, George Pepa.

Din mireni: Stefan Velovan, Ilie Curescu, Ioan Nedelcu, Patriciu Drăgălina, Constantin Radulescu, Titu Hațeg, Ioan Marcu, George Martinescu și Ioan Oprea.

*În senatul episcopesc:*Asesor ordinaru: *Traian Barzu.**Asesori onorari:*

Din cler: Teodor Cioloca, Aron Bartolomeiu, Nicolae Sciopon, Ilie Sêrbu și Ioan Stoian.

Din mireni: Alisandru Stancoviciu, Ioan Peța, Iulian Ianculescu, Ioan Budințean, Ioan Popoviciu, Iuliu Petric, Ioan Topal și George Baias.

Instrucțiune practică

despre purtarea socoților și administrarea averilor bisericesei

de **TRAIAN BARZU.**

(Urmare)

Ziuariul de cassă.*Cum se poartă ziuariul de cassă?*

Deprinderi:

1. În cassa bisericii a ramas cu finele anului trecut 1889 în bani gata suma de 628 fl. Unde se înseamnă această sumă?

În rubrica a 4., numită „s'a primit în cassă“.

2. În 1. Ianuarie, în ziua de anul nou, s'au vindut prin epitropia parochială luminii în preț de 1 fl. 20 cr., care sumă s'a și depus în cassa bisericii. Unde se înseamnă această sumă?

În rubrica a 4., numită „s'a primit în cassă“.

3. La 1. Ianuarie s'au adunat dela credincioși cu tasurile 4 fl. 15 cr., care sumă s'a și depus îndată în cassa bisericii. Unde se înseamnă această sumă?

În rubrica a 4. numită „s'a primit în cassă“.

Regula I. *Sumele de bani, care se depun în cassa bisericii, se înseamnă în ziuariul de cassă în rubrica a 4. numită „s'a primit în cassă“.*

4. În 2. Ianuarie se scoate din cassa bisericii suma de 48 cr. pentru făină de prescuri. Unde se înseamnă această sumă?

În rubrica a 5., numită „s'a scos din cassă“.

5. Măriei Căprariu i se dă din cassa bisericii în 2. Ianuarie un împrumut de 100 fl. Unde se înseamnă această sumă?

În rubrica a 5., numită „s'a scos din cassă“.

Regula II. *Sumele de bani, care se scot din cassa bisericii, se înseamnă în rubrica a 5., numită „s'a scos din cassă“.*

6. În 1. Ianuarie se depune în cassa bisericii suma de 1 fl. 20 cr., care a încurs din vinderea luminilor. Când se înseamnă această sumă în ziuariul de cassă?

La 1. Ianuarie.

7. În 1. Ianuarie se depune în cassa bisericii suma de 4 fl. 15 cr., adunată dela credincioși cu tasurile. Când se înseamnă această sumă în ziuariul de cassă?

La 1. Ianuarie.

8. În 2. Ianuarie se scoate din cassa bisericii suma de 48 cr. pentru făină de prescuri. Când se înseamnă această sumă în ziuariul de cassă?

La 2. Ianuarie.

9. Măriei Căprariu i-se dă în 2. Ianuarie un împrumut de 100 fl. Când se înseamnă această sumă în ziuariul de cassă?

În 2. Ianuarie.

Regula III. *Sumele de bani, care se depun sau se scot din cassa bisericii, se înseamnă în ziuariul de cassă în aceeași zi, în care banii sau depus, ori că sau scos din cassa bisericii.*

10. George Adam are să solvească bisericii pentru trasul clopotelor după soția sa suma de 2 fl. Neavând însă dânsul bani, rămâne datoriu bisericii. Înseamnă-se oare această datorie alui George Adam în ziuariul de cassă?

Nu se înseamnă.

11. Biserica datorează la institutul de credit și de economii „Timișana“ cu suma de 500 fl. împrumutată de acolo încă în anul 1889, neavând însă biserica bani, nu poate împăca această datorie. Înseamnă-se oare această datorie a bisericii în ziuariul de cassă?

Nu se înseamnă.

Regula IV. *Sumele de bani cu care alții rămân datori bisericii, precum și acelea, cu care biserica rămâne dătoare altora, în ziuariul de cassă nu se înseamnă.**Cum se încheie ziuariul de cassă?*

Deprinderi:

12. Ce sumă de bani s'au băgat și ce sumă de bani s'au scos din cassa bisericii dela 1. Ianuarie până la sfârșitul lui 2 Ianuarie?

1. În 1. Ianuarie s'au băgat în cassa bisericii banii gata ce au rămas la finea anului 1889	628 fl. — cr.
2. Tot în 1. Ianuarie s'au băgat în cassa bisericii banii încuși din vinderea luminilor	1 fl. 20 cr.
3. Tot în 1. Ianuarie s'au băgat în cassa bisericii banii adunați cu tasurile	4 fl. 15 cr.

La olaltă s'au băgat în cassa bisericii suma de 633 fl. 35 cr.

13. Ce sumă de bani s'au scos din cassa bisericii dela 1. Ianuarie până la finea lui 2 Ianuarie?

1. În 2 Ianuarie s'a scos din cassă pentru făină de prescuri . . . — fl. 48 cr.
2. În 2. Ianuarie s'a scos din cassă de s'au împrumutat Măriei Căprariu 100 fl. — cr.
La olaltă s'au scos din cassa bisericii suma de 100 fl. 48 cr.
14. Ce sumă de bani sau băgat în cassa bisericii dela 1. Ianuarie până la sfârșitul lui 6. Ianuarie?
3. În 1. Ianuarie s'au băgat în cassa bisericii banii gata ce au rămas la finele anului 1889 628 fl. — cr.
2. În 1. Ianuarie s'au băgat în cassă banii încuși din vinderea luminilor 1 fl. 20 cr.
3. În 1. Ianuarie s'au băgat în cassă banii adunați cu tasurile 4 fl. 15 cr.
4. În 6. Ianuarie s'au băgat banii încuși din vinderea luminilor 2 fl. 10 cr.
5. În 6 Ianuarie s'au băgat în cassă banii adunați cu tasurile 6 fl. 80 cr.
- La olaltă s'au băgat în cassa bisericii suma de 642 fl. 25 cr.
15. Ce sumă de bani s'au scos din cassa bisericii dela 1. Ianuarie până la finea zilei de 6. Ianuarie?
1. În 2. Ianuarie s'au scos din cassa bisericii pentru făină de prescuri — fl. 48 cr.
2. Tot în 2. Ian. s'au scos din cassa bis. de s'au dat împrumut Măriei Căprariu 100 „ — „
- La olaltă s'au scos suma de . 100 fl. 48 cr.
16. Ce sumă de bani s'au băgat în cassa bisericii dela 1. Ianuarie până la finele zilei de 31. Decembrie?
1. În 1. Ian. s'au băgat în cassa bis. banii gata remași la finele 1889 628 fl. — cr.
2. În 1. Ian. s'au băgat în cassa bis. banii încuși din vinderea luminilor 1 fl. 20 cr.
3. În 1. Ian. s'au băgat în cassa bis. banii adunați cu tasurile 4 fl. 15 cr.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
100. În 31. Decemv. s'au băgat în cassă banii primiți dela institutul „Albina“ ca interese 20 fl. — cr.
- La olaltă s'au băgat în cassă suma de . 1719 fl. 65 cr.

17. Unde se înseamnă suma tuturor intratelor de 1719 fl. 65 cr.?

Maî la vale, după-ce s'au încheiat șirul pozițiunilor de intrate și eșite, în rubrica a 4-a, în care se află însemnate și singuraticile pozițiunii de intrate.

18. Ce sumă de bani s'au scos din cassa bisericii dela 1-lea Ianuarie până la finele lui Decembrie?

1. În 2. Ian. s'a scos din cassa bis. pentru făină de prescuri . . . — fl. 48 cr.

2. Tot în 2. Ian. s'a scos din cassa bis. de s'a împrumutat Măriei Căprariu 100 fl. — cr.

3. În 15. Ian. s'a scos din cassa bis. de s'a împrumutat lui Pantelimon Laicu 100 fl. — cr.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

106. În 31. Decembrie s'a scos din cassa bis. de s'au solvit măestrului Iosif Weber pentru facearea porții de fier 50 fl. — cr.

La olaltă s'au scos din cassa bis. suma de 1673 fl. 67 cr.

19. Unde se înseamnă suma tuturor eșitelor de 1673 fl. 67 cr.?

Maî la vale, după-ce s'au încheiat suma pozițiunilor de intrate și de eșite, în rubrica a 5-a, unde se află însemnate și singuraticile pozițiunii de eșite.

Regula V. Ziuarul de cassă se încheie așa, că toate sumele din rubrica a 4-a numită „s'a primit în cassă“ se adună la olaltă. Suma ce iese din această adunare ne arată suma tuturor intratelor. Deasemenea se adună la olaltă și toate sumele din rubrica a 5-a numită „s'a scos din cassă“. Suma ce iese din această adunare ne arată suma tuturor eșitelor.

20. Când s'au încheiat ziuarul de cassă de s'au aflat că, câți bani s'au băgat și câți bani s'au scos din cassa bisericii până la sfârșitul de 2. Ianuarie?

La sfârșitul lui 2. Ianuarie.

21. Când s'au încheiat ziuarul de cassă de s'au aflat, că ce sumă de bani s'au băgat și ce sumă de bani s'au scos din cassa bisericii până la sfârșitul lui 6. Ianuarie?

La sfârșitul zilei de 6. Ianuarie.

22. Când s'au încheiat ziuarul de cassă de s'au aflat, că ce sumă de bani s'au scos din cassa bisericii dela 1. Ianuarie până la sfârșitul lui Decembrie?

La sfârșitul anului, adică la 31. Decembrie.

Regula VI. *Ziuarul de cassă se poate încheia în ori-care zi a anului, dar la sfârșitul anului totdeauna se încheie:*

Despre circulațiunea sau învîrtirea banilor în cassa bisericii.

23. Petru Babeu fiind datoriu bisericii pe obligațiune cu suma de 100 fl., dînsul în 7. Iunie solvesce această datorie a sa. Unde se înseamnă această sumă, care au intrat în cassa bisericii în bani gata?

În rubrica a 4. numită „s'a primit în cassă“.

24. Suma de 100 fl. ce s'a primit în cassa bisericii dela Petru Babeu, în ziua următoare, adică în 8. Iunie se depune la institutul „Logojana“. Unde se înseamnă această sumă acum scoasă din cassa bisericii?

În rubrica 5., numită „s'a scos din cassă“.

25. Unde se înseamnă suma de 100 fl., care s'a depus în 8. Iunie, ear în 12. Septembrie se scoate dela institutul de credit și de economii „Logojana“?

În rubrica a 4., numită „s'a primit în cassa bisericii“.

26. Suma de 100 fl., care în 12. Septembrie s'a primit în cassa bisericii, dela institutul „Logojana,“ în 13. Septembrie s'a dat architectului, Darabant în pretensiunea lui pentru lucrările de reparare sevrșite la biserică în 1889. Unde se înseamnă această sumă scoasă din nou din cassa bisericii?

În rubrica a 5., numită „s'a scos din cassă bisericii“.

27. Suma de 100 fl. de câte-ori a intrat și de câte-ori a eșit din cassa bisericii în decursul anului 1890?

A intrat de 2 ori și s'a scos de 2 ori?

28. Suma de 100 fl. cu cât a sporit intratele și cu cât a sporit eșitele?

Intratele le-a sporit cu 200 fl., ear eșitele de asemenea le-a sporit cu 200 fl.

29. Prin aceea că suma de 100 fl. ce a solvit-o datorășul Petru Babeu a intrat în cassa bisericii și prin urmare s'a și petrecut în ziuarul de cassă de 2 ori, crescut-au de faptă și averea bisericii cu suma de 200 fl.?

Averea bisericii n'au crescut cu nimic, deoarece suma de 100 fl. ce a solvit-o Petru Babeu în 7. Iunie au făcut și mai înainte de aceea parte din averea bisericii. Numai acea schimbare s'a întemplat în averea bisericii, că suma capitalului în obligațiunii al bisericii a scăzut în 7 Iunie cu 100 fl. ear suma banilor gata în cassa bisericii tot în 7. Iunie a crescut cu 100 fl. Mai apoi scoțindu-se suma de 100 fl. din cassa bisericii și depunându-se la institutul Logojana, suma banilor aflători în cassa bisericii a scăzut cu 100 fl., ear tot atunci suma capitalului elocat la cassele de păstrare a crescut cu 100 fl.

Regula VII. *Ziuarul de cassă nu ne arată că cu cât au crescut sau cu cât au scăzut averea bisericii, adică că ce venituri și ce spese au avut biserica în decursul unui an, ci numai aceea ne arată că cum s'au învîrtit banii în cassa bisericii.*

(Va urma).

Varietăți.

Soțietatea română de cântări și de musică din Caransebeș. Producțiunea musicală a acestei soțietăți dată în seara de Dumineca Tomii a succes spre mulțumirea generală a numerosului public, întră care cu vie plăcere am văzut și de astă dată pe P. S. Sa Dl Episcop diecesan *Nicolae Popea*, care se folosește de toată ocașiunea spre a lăți întră popor gustul cătră arte și sciințe.

Cântările în cor au fost esecutate cu toată exactitatea și cu deplin simț, dovadă că cântăreții au pătruns în spiritul cântecelor.

Piesele de piano esecutate de D-șoara *Septimia Radu*, atât în privința exactității cât și a interpretării n'au lăsat nimic de dorit. Cu deosebire au escelat dînsa în „Rapsodia Română“ de *Antoniu Sequens*, cu care piesă a escelat totdeodată și autorul, dovedind cât de bine a pătruns spiritul cântecelor romănesci. Compoziția se distinge prin o formă clară și lucrare artistică.

Deosebită plăcere și surprindere au făcut publicului nostru producțiunea musicală a fraților Tiberiu și Caiu Bredicean, — tineri școlari de 12—14 ani — prin predarea piesei „Aires varies“ pentru violină cu acompagnia-ment de piano, în care mai cu seamă Caiu a arătat deosebită dexteritate în manuearea violinei.

Pecând cu bucurie înregistrăm acest succes al soțietății noastre de cântări și de musică, ne împlinim o plăcută dorință, dacă amintim că în cea mai mare parte meritul succesului se cuvine demnului președinte al soțietății, dlui *Stefan Velovan*, carele a reorganizat soțietatea și a desvoltat multă activitate pentru ajungerea acestui scop; precum și dlui diriginte *Antoniu Sequens*, carele prin cunoscințele sele în musică, prin probata-i conducere și prin stăruința neobosită a adus soțietatea noastră la nivelul, ce i se cuvine întră corurile musicale din Bănat.

După producțiunea musicală tinerimea a început petrecerea de joc, carea a fost foarte animată și a durat până târziu.

Credință. Dl notariu *Stefan Neagoe* din Mărcina s'a incredințat cu amabila Dșoară *Lucreția*, fiica Dluî Alisandru Filipovicu, notariu în Măidan.

Credință. Dl *Avram Corcea*, ales capelan în Costeiu (protopresviteratul Vêrșetului) s'a incredințat cu Dșoara *Carolina Ciuta*, fiica Dluî Petru Ciuta comerciant în Mărcina; cară cununia se va celebra în 12/24 Maiu a. c.

Parastas. Marți în 23 Aprilie a. c. s'a celebrat în biserica noastră gr. or. din Sudriaș-Jupanî parastas pen-

tru adormitul în Domnul *George Emanuel*, fost paroch în Sudriaș, pentru soția sa *Elena* și fiul seu *George*, fost teolog. Au celebrat cu aceasta ocaziune preoții N. Popoviciu, Samson Petric, D. Tatar și I. Balint; eară cântările îndatinate le-au executat învătătorul I. Iovanescu cu școlarii seî.

Corul vocal din Srediștea-Mică a dat în *Jamul-Mic* a doaua zi de Paști cu ocaziunea rugei o producțiune literară cu programă bine aleasă și cu un cuprins cât se poate de bogat. S'au executat patru cântece și o piesă teatrală spre mulțămire generală. Acest succes al corului din Sredișce se atribue cu drept cuvânt d-lui Vas. Jian, conducătorul corului.

Mulțămite publice. Subscrisul îni țin de plăcută detorință a exprima în numele comunei noastre bisericesci mulțămite publică Doamnei *Ioana Iovanescu* și soțului ei *Ioan Iovanescu*, învătătoriu în Sudriaș-Jupanî, care au avut bunătatea de a ne face sântele Paști. Susanî, în 28. Aprilie 1891. *Samson Petric*, preot, ca presedintele comitetului parochial. —

Stimatul Dömn *Ilie Cena*, primariu în Mehadia, cu soția *Liuba*, precum în anii trecuți, așa și în acest an, a binevoit a face sântele Paști și a dărui vinul trebuincios la s. cuminicătură, lumină și smirună, pentru ss. noastre biserici din *Cuptoaria* și *Crușoveți*. Pentru care binefacere subscrisul în numele acestor comune bisericesci le aduc cea mai ferbinte mulțămite publică. *Ioan Trailovicu*, preot.

Necrolog. În 31. Martie a. c. a reposat în etate de 16. ani Marta, fiica d-lui *Pav. Ionășescu* din Jupani înmormântarea s'a făcut în 1 Aprilie cu mare pompă, la care ocaziune au celebrat preoții N. Popovicu și D. Tatar eară cântările îndatinate le-a executat corul vocal sub conducerea d-lui Dion. Lascu. — La 11 Aprilie a. c. a murit și a doaua fică a susnumitului nostru concetățean, Ana, în etate de 3 ani, carea de asemenea s'a înmormântat cu aceeaș pompă. Amêndoaua surorile au reposat în urma vërsatului, lăsându-și părinții și rudeniile în adêncă întristare. *Un participant.*

Licitațiune minuendă.

Pe baza încuviințării Venerabilului Consistoriu diecesan al Caransebeșului din 15. Martie 1890. Nr. 728. se escrie licitațiune minuendă pentru acoperirea de nou a bisericii gr. ort. române din comuna **Bozovicu**, protopresviteratul Mehediei, cu prețul esclamarii de 1179 fi. 28 cr., în care sumă se cuprinde și transportarea lemnului de brad trebuincios din teritoriul Iablanitei, eventual din Valeabolvășnița.

Licitațiunea minuendă se va ținea **Marti în 11. Iunie 1891** calendarul vechiu la oarele 10 antemeridiane, în localul școalei comunale.

Întreprinzătorii, cari doreșc a primi această lucrare, sânt poștiți a se presenta în ziua susnumită în comună, unde li-se vor face cunoscute condițiunile acestei lucrări și la începutul licitațiunei vor depune un vadiu de 10% în bani, care vadiu în cazul primirii lucrului va rămânea depus în lada bisericii până la finirea și colaudarea lucrului.

Planul și condițiunile referitoare la acoperirea bisericii se pot vedea la presidiul comitetului parochial.

Bozovicu, din ședința comitetului parochial ținută la 7 Aprilie 1891 st. vechiu. [25] 1—3

Dani Verendeanu,
presedintele comit. parochial.

Ioan Brinzeu,
notariul comit. parochial.

Licitațiune minuendă.

Pe baza încuviințării Venerabilului Consistoriu din Caransebeș de ddo 26 Martie a. c. Nr. 199. B. prin aceasta se escrie concurs de „licitațiune minuendă“ pentru redicarea de nou a crucii în turnul s. bisericii rom. gr. ort. din comuna **Valeapăii**, protopresbiteratul Bocșa-Montană pe ziua de **19/31 Maîu** a. c. — Specificațiunea de spese și condițiunile referitoare se pot vedea la la presidiul comitetului parochial.

Prețul de esclamarie e *244 fl. 26 cr. v. a.*

Dela întreprinzătorii se poftesce, ca pe ziua amințită sê se prezenteze în fața locului, și numai aceia vor putea licita, cari vor depune vadiu de 10%.

Contractul, ce se va încheia cu întreprinzătorul de loc după licitațiune, va avea valoare numai după aprobarea Ven. Consistoriu.

Valeapăii în 14. Apriliu st. v. 1891. [23] 2—3

Basilu Popovicu,
președ. com. paroch.

Gregoriu Palicu,
not. com. par.

Concurs.

Amêsurat decisului Ven. Consistoriu diecesan din 22. Martie a. c. Nr. 635. B., se escrie concurs pentru întregirea definitivă a parochiei nou înființate de clasa I. din **Marghita-Mare**, protopresbiteratul Vërșetului, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecesană“.

Emolumintele împreunate cu aceasta parochie sânt:

1. O sesiune parochială constătătoare din 30 jugere de pământ arătoriu de clasa primă.

2. Stola usuată și birul dela 220 case și anume: după o sesiune doi meți de grâu, eară dela zileri câte $\frac{1}{4}$ de meți.

3. Un plaț intravilan sub Nr. 38 cu casă parochială și unul estravilan, ambele de câte $\frac{1}{2}$ juger.

Ceice voesc sê ocupe această parochie vor dovedî, că afară de studiile teologice au și esamenul de calificăciune și au absolvat opt clase gimnasiale ori reale, sau vor produce adeverință din partea V. Consistoriu diecesan că poșed calificăciune pentru parochii de frunte. — Recursele adresate comitetului parochial le vor subșterne până la terminul de mai sus, prea onoratului domn protopresviter tractual în Mercina, posta Varadia.

Preoții recurenți vor dovedî, că până în datul recursului și-au solvit contribuțiunea, equivalentul etc. în parochiile lor.

În fine recurenții sânt poștiți a se presenta, însă numai odată, în vre-o Duminecă ori sêrbătoare în sânta biserică, spre a-și arêta desteritatea în oratorie și cântare. Cei cari se vor înfățișa mai de multe ori în comună, vor

fi eschiși dela candidare. Excepțiune se face numai cu administratorul parochial din loc, în caz dacă ar recurge și dânsul, și aceasta numai din motivul, ca să aibe cine să îndeplinească funcțiunile sacre.

Marghita-Mare, în 14. Aprilie 1891.

[24] 2—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: *Ioan Popoviciu*, protopresviter.

CONCURS.

Spre întregirea postului învățătoresc la școala confesională gr. or. rom. din Hodoș, protopresbiteratul Logojului, cu provocare la literile Ven. Consistoriu dtdo 16/28 Ian. a. c. Nr. 3590 șc. se escrie concurs cu termen de 30 zile socotit de la prima publicare.

Emolumintele sânt:

1. Salarîu în bani 88 fl.
2. 18·05 Hl. grâu vânturat.
3. 18·05 Hl. cucuruz despoiat.
4. Trei jugere de pământ arătoriu.
5. 16 metri cubici lemne pentru învățătoriu și 16 metri cubici pentru școală.
6. Pentru scripturistică 5 fl.
7. Pentru conferințe 7 fl.
8. Cortel liber cu grădină de un juger.
9. Dela fiecare înmormântare 20 cr.

Doritorii de a ocupa acest post, vor subșterne recusele lor provăzute cu documentele prescise și adrese comitetului par. din Hodoș la oficiul protopresbiterat gr. or. rom. din Logoj. Vor fi preferiți, cari posed desteritatea a conduce corul vocal din loc.

[21] 2—3

Comitetul parochial.

În înțelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu*, ppresbiter.

Licitațiune minuendă.

Pe baza incuviințării Venerabilului Consistoriu diecesan de dtdo 14. Aprilie Nr. 329 E. ex 1890, comitetul parochial gr. or. rom. din *Delinesci*, protopresbiteratul Caransebeșului, escrie licitațiune minuendă pentru renovarea curții st. bisericii.

Licitațiunea se va ținea la **19/31 Maîu** 1891 la 11 oare a. m. în sta biserica cu prețul esclamarîi de 250 fl. v. a.

Întreprinzătorii esperți și probați, cari vor voi să liciteze, au să depună la mâna epitropiei parochiale 10% vadiu în bani gata sau în hârtii de valoare. Condițiunile precum și specificațiunea de spese și măsurî se pot vedea în oarele oficioase în cancelăria oficiului parochial din *Delinesci*.

Delinesci din ședința comitetului parochial ținută la 31. Martie 1891.

[22] 2—3

Teodor Muntean,
paroch ca preș. com. par.

Dim. Iacobescu,
notariul com. par.

În conțelegere cu mine *Andrei Ghidiu* protopresbiter.

Licitațiune minuendă.

Pe baza decisului Ven. Consistoriu diecesan al Caransebeșului din 9/21. Aprilie 1891. Nr. 741 B. comuna bisericească, respective comitetul parochial gr. ort. român din *Oravița-Montană*, escrie licitațiune minuendă pentru boltirea rului dinaintea bisericii și îngrădirea cu zăbrele de fer a curții bisericii în frontul de cătră stradă.

Licitațiunea se va ținea în comuna *Oravița-Montană* în **19/31. Maîu** a. c. la 2 oare p. m. în sânta biserica.

Boltirea rului și îngrădirea cu zăbrele de fer a curții bisericii este socotită — după specificațiunea de măsurî și spese, la 4800 fl. v. a. care e și prețul de eschiamare.

Întreprinzătorii, care doresc a primi lucrul, sânt poștiți a se presenta la terminul amintit în fața locului, sau a-și trimite ofertele în scris, având a depune înainte de începerea licitațiunei un vadiu de 10% din prețul de eschiamare, în bani gata sau în hârtii de stat, care vadiu, în caz de primirea lucrului, se va păstra la epitropie până la colaudare.

Planul și specificațiunea de măsurî și de spese se pot vedea ori și când la presidiul comitetului parochial gr. ort. român.

Oravița-Montană, din ședința comitetului parochial ținută în 14/26. Aprilie 1891.

[19] 3—3

B. Muntean,
președintele comitetului parochial.

Alexandru Cucu,
notariul comitetului parochial.

Nr. 1. 1891.

Licitațiune minuendă.

Pe baza decisului Ven. Consistoriu diecesan al Caransebeșului din 21. Martie a. c. Nr. 734. B., comitetul parochial gr. or. român din *Mehadica*, escrie licitațiune minuendă pentru repararea de nou a casei bisericești.

Licitațiunea se va ținea în comuna *Mehadica* în **5/17. Maîu** a. c. la 10 oare a. m. în localul școlaei comunale.

Repararea bisericii este socotită cu materialul de lipsă, afară de 80 meți de var stempărat și lemnele necesare la construirea schelelor (Gerüst), — care le dă comuna bisericească, — după specificațiunea de măsurî și de spese, la 395 fl. v. a. care e și prețul de eschiamare.

Întreprinzătorii, care doresc a primi lucrul, sânt doștiți a se presenta la terminul amintit în fața locului, având a depune înainte de începerea licitațiunei un vadiu de 10% din prețul de eschiamare în bani gata sau în hârtii de stat, care vadiu în caz de primirea lucrului, se va păstra la epitropie până la colaudare.

Planul și specificațiunea de măsurî și de spese dimpreună cu condițiunile de licitare și de zidire se pot vedea ori și când la presidiul comitetului parochial gr. ort. român din *Mehadica*.

Mehadica, din ședința comitetului parochial gr. or. român ținută la 11. Aprilie 1891.

[20] 3—3

Corneliu Bercean,
președinte.

Iosif Fotoc,
notariu.